

מ"ת 9075/08/19 - ליהי הלפרין נגד מדינת ישראל, תום בן דוד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 9075-08-19 ישראל נ' תום בן דוד (עצור בפיקוח)

מספר בקשה: 70

לפני כבוד השופט יוסי טופף
המבקשת:

ליהי הלפרין

ע"י ב"כ עו"ד מנחם קרימלובסקי

נגד

המשיבה: בעניין:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אוראל בן מוחה

מפרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה)

תום בן דוד (עצור בפיקוח)

ע"י ב"כ עו"ד ד"ר איתן פינקלשטיין

החלטה

לפני בקשה להחלפת ערבות כספית בערבות אחרת, שהוגשה מטעם גב' ליהי אלפרין (להלן: "המבקשת"), שהינה אחותו של תום בן דוד (להלן: "תום") ומשמשת כאחת מהמפקחות עליו במסגרת תנאי מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

החלטת המעצר ברקעה של הבקשה

1. ביום 5.8.2019 הוגש נגד תום כתב אישום, לאחר שהוסגר לישראל בתום הליך משפטי שהתנהל בספרד, באופן שהוסף לכתב אישום שהוגש עוד ביום 12.2.2018 נגד מעורבים אחרים בפרשה.

כתב האישום מייחס לתום את העבירות הבאות:

מנהל בארגון פשיעה, לפי סעיף 2(א)(1) לחוק מאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג-2003 (להלן: "חוק מאבק בארגוני פשיעה");

עבירות הלבנת הון - עשיית פעולה ברכוש במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו - ריבוי עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון") בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה;

עשיית פעולה ברכוש אסור - ריבוי עבירות לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון ביחד עם סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה;

2. ביום 22.1.2020 נתקבלה החלטה במסגרת הליך המעצר על המשך מעצרו של תום בתנאי פיקוח אלקטרוני ואנושי בבית המבקשת עד לתום ההליכים, ונקבעו תנאים מגבילים, אשר להבטחת קיומם וכתנאי לשחרור תום מבית המעצר, הוא חויב בהפקדת הבטוחות הבאות: ערבות עצמית בחתימתו בסכום של 750,000 ₪; ערבות צד ג' בחתימת כל אחת מהמפקחות בסך 350,000 ₪; והפקדת פיקדון כספי, במזומן או בערבות בנקאית, בסך 300,000 ₪.

3. עד ליום 23.1.2020 נחתמו הערבויות, הן על ידי תום והן על ידי המפקחות, וביום 2.2.2020 הפקיד תום ערבות בנקאית בסך 300,000 ₪.

נימוקי הבקשה

4. המבקשת, באמצעות ב"כ עו"ד מנחם קרימלובסקי, הגישה את הבקשה מטעמה לבית המשפט, במסגרתה התבקש בית המשפט להורות על השבת הערבות הבנקאית בסך של 300,000 ₪, ובמקומה לרשום ערבות על נכס מקרקעין שבבעלותה.

5. המבקשת ציינה בבקשה כי היא זו שהעמידה לזכות תום את סכום הכסף בסך 300,000 ₪ על מנת שיפקיד את הערבות הבנקאית שנדרשה כאמור לשחרורו להמשך מעצר בפיקוח אלקטרוני.

6. המבקשת הטעימה בקשתה בכך שבעת האחרונה רכשה נכס מגורים חדש, עליו היא נדרשת לשלם ולהשקיע בשיפוצו, ולכן היא נזקקת לסכום הכסף שהעמידה לטובת תום לצורך הערבות הבנקאית. עוד נטען בבקשה כי במהלך התקופה הארוכה שבה שוהה תום בתנאי המעצר הנוכחיים הוא לא הפר את תנאי מעצרו, כך שהוא והמפקחות הוכיחו כי הם ראויים לאמון שניתן להם ע"י בית המשפט. המבקשת ביקשה להעמיד ערבות חלופית, לערבות הבנקאית, בסכום גבוה יותר באמצעות שעבוד נכס נדל"ן שבבעלותה ובעלות בעלה, דרור אלפרין, ורשום בשלמותו על שם בעלה בלבד. צוין כי בעלה של המבקשת נתן הסכמתו למבוקש. נטען כי מדובר בנכס המצוי בחזקת המבקשת ובעלה מזה שנים רבות, ועל יסוד הערכת שמאי, אשר צורפה לבקשה, שווי הוערך ב-1,000,000 ₪, נכון לחודש דצמבר 2018, כאשר על הנכס רובצת משכנתא שיתרתה 489,000 ₪, כך שבסופו של דבר קיימת יתרה למימוש שהינה גבוהה משווי הערבות הבנקאית הנוכחית.

המבקשת הפנתה בבקשתה לתנאים המגבילים המקלים יותר שנקבעו לנאשמים אחרים בפרשה. נטען כי חלופת הזמן כשלעצמו מהווה נסיבה להקטנת סכום הערבות, בדומה ליתר הנאשמים.

המבקשת הדגישה כי אינה מבקשת להפחית את סכום הערובה, אלא אך להחליף ערבות בנקאית בערבות גבוהה יותר באמצעות רישום שעבוד על נכס מקרקעין, מתוך בטחונה שתום לא יפר את תנאי מעצרו.

7. ב"כ המשיבה, עו"ד אוראל בן מוחה, טען כי בקשת המבקשת, שאינה צד להליך זה, הינה למעשה בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו של תום, ובהיותה שכזו, עליה להיות מוגשת על ידו. צוין כי לא ידוע למשיבה האם המבקשת היא זו שהפקידה את הכספים. נטען כי ככל שתוגש בקשה דומה מטעם תום, הרי שמעמדה של המבקשת יהא לכל היותר כמי שמוכנה להעמיד נכס כבטוחה עבור תום. נטען, כי כל בקשה לעיון חוזר מטעם תום צריכה לעמוד בתנאי סעיף 52 לחוסר סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: "**חוק המעצרים**"). צוין כי אך לאחרונה הגיש תום בקשה לעיון חוזר מטעמים הנוגעים לסוגיות בינלאומיות הקשורות להליך הסגרתו לישראל, ואינו יכול לשוב ולהגיש בקשות שונות לעיון מחדש בתנאי מעצרו או שחרורו מקום בו לא נתגלו עובדות חדשות, לא נשתנו נסיבות ולא חלף זמן ניכר ממתן ההחלטה. מטעמים אלו, לא מצאה המשיבה להגיב למהות הבקשה וטענה כי יש לדחותה אך משום שהוגשה מטעם המבקשת.

8. בתשובת המבקשת לתגובת המשיבה מיום 27.10.2020, הוצגה עמדתו של תום, באמצעות ב"כ עו"ד ד"ר איתן פינקלשטיין, ונמסר כי תום לא הגיש בקשה להקלה בתנאי מעצרו, על אף שלשיתו לו היה מבקש זאת, ישנה סבירות לא מבוטלת שבית המשפט היה נעתר לבקשתו, בשל חלופי הזמן, שינוי נסיבות ועובדות, אי הפרות מצדו ושיקולי שוויון בין הנאשמים. נמסר כי לשיתו של תום, מעצרו אינו חוקי בשל סדרה של כשלים, הפרות והטעויות מצד המדינה הנוגעים להליך הסגרתו מספרד, ובשל כך הוגשה מצדו בקשה נפרדת לעיון חוזר אשר נדונה בימים אלו בבית משפט זה. נטען כי הסיבה לאי הגשת בקשות מעין אלו, כפי שהגישה המבקשת, הינה חששו של תום מכך שיהיו שיפרשו בטעות בקשה שכזו, כמעין הסכמה בדיעבד לעצם מעצרו. צוין כי תום תומך בבקשת המבקשת על מנת להקל על מצוקתה הכלכלית, אך ביקש שהבקשה תוגש מטעמה, על מנת שלא תגרם טעות של מצג כאילו בבקשה לשינוי תנאים תום מסכים לעוולות שנגרמו לו, לטענתו, בעצם הסגרתו מספרד לישראל. נטען כי אין לתת יד לניסיונה של המשיבה לייצר לחץ כלכלי על בני משפחתו בניסיון לגרום לתום להודות במעשים שלא ביצע.

9. הצדדים נתנו הסכמתם כי ההחלטה בבקשה תינתן על סמך הבקשה והתגובות לה, כפי שהוגשו בכתב, ללא צורך בקיום דיון בבקשה.

דיון והכרעה

10. במסגרת הבקשה שלפני מתבקש אם כן שינוי במערך הערבויות שנקבע בהחלטתי מיום 22.1.2020. מדובר למעשה בבקשה לשינוי ההחלטה שקבעה את תנאי מעצרו של תום בפיקוח אלקטרוני, בהתמקד ברכיב הפיקדון הכספי בסכום של 300,000 ₪.

11. סעיף 50(א) לחוק המעצרים, שכותרתו: "**פטור הערב**", מאפשר לערב צד שלישי לפנות לבית המשפט

בבקשה לבטל את ערבותו או להחזיר לו את ערבונו, ובית המשפט רשאי, לאחר שהזמין לדיון את הנוגעים בדבר, להיעתר לבקשה או לסרב לה; בית המשפט לא יסרב לבקשה, אם המשוחרר בערובה התייצב או הובא בפני בית המשפט. ככל שבית המשפט נעתר לבקשה, רשאי הוא לבטל את השחרור בערובה, לקבוע ערובה אחרת, או לשנות את תנאיה.

12. סעיף 52(א) לחוק המעצרים, שכותרתו: "**עיון חוזר בהחלטת בית המשפט**", מתיר לעצור, משוחרר בערובה או תובע להגיש לבית המשפט בקשה לעיון חוזר, בעניין הנוגע למעצר, לשחרור או להפרת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, "**אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה**" (ראו למשל, בש"פ 9049/17 אבו סיאם נ' מדינת ישראל (27.11.2017); בש"פ 7371/17 רוחן נ' מדינת ישראל (8.10.2017)).

כל אחת מהאפשרויות הללו נועדה לבחון האם חל שינוי ב"נקודת האיזון" בין זכות הנאשם לחירות לבין האינטרס הציבורי להגנה על ביטחון הציבור ולהבטחת תקינות ההליך (בש"פ 2605/20 פלוני נ' מדינת ישראל (28.04.2020); בש"פ 2/06 זילברפלג נ' מדינת ישראל (7.2.2006); בש"פ 1523/18 מדינת ישראל נ' פלוני (22.2.2018)). בחינת הזמן שחלף נעשית על רקע נסיבות העניין, וניתן להביא בחשבון, בין היתר, את חומרת העבירות המיוחסות לעצור, מידת המסוכנות שלו, התנהגותו במעצר וכן נסיבותיו האישיות (בש"פ 1034/20 יבגני ביחלו נ' מדינת ישראל (12.2.2020); בש"פ 5221/19 לוזון נ' מדינת ישראל (12.9.2019)).

13. במקרה דנא, המבקשת חתמה על ערבות צד ג' לצורך הבטחת מחויבותיה כמי שמונתה בהסכמתה לשמש כמפקחת על תום, לצד מפקחות נוספות. אולם, בית המשפט אינו מתבקש לשנות דבר מהערבות צד שלישי עליה חתמה המבקשת, אלא להורות על השבת הפיקדון הכספי בסכום של ₪ 300,000 שהופקד באמצעות ערבות בנקאית, ובמקומו להורות על רישום ערבות על נכס מקרקעין שבבעלות המבקשת ובעלה (והרשום על שם האחרון במלואו).

14. משכך, אין אנו נמצאים בגדרו של סעיף 50(א) לחוק המעצרים, אלא בבקשה לעיון חוזר לכל דבר ועניין, שעליה לקיים את תנאי סעיף 52(א) לחוק המעצרים.

ברם, בקשה שכזו, לעיון חוזר בתנאי המעצר/שחרור, יכולה להיות מוגשת אך ורק על ידי העצור, משוחרר בערובה או תובע. ודוקו, המבקשת הגישה את הבקשה דנא, שלא כערבה אלא כביכול בשמו של תום, כשהוא עצמו נמנע במודע מלהגישה.

יש להבהיר, המבקשת אינה צד להליך זה, ואין לה כל מעמד לבקש את שינוי תנאי הערבויות שעל תום היה להפקיד כתנאי לשחרורו מבית המעצר לשם המשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני. משנה תוקף יש לדברים כאשר תום עצמו הבהיר כי נמנע במתכוון מלהגיש בקשה זו מטעמו לבית המשפט.

15. אף אם אקבל כעובדה שהמבקשת סייעה לאחיה תום, בכך שהעמידה לרשותו את סכום הכסף שנדרש כפיקדון כתנאי לשחרורו מבית המעצר, אין בכך כדי לסלול את דרכה לבית המשפט כדי להגיש בקשה להשיב לה את כספה, ולהציע קביעת ערבות אחרת, כפי שנעשה. היחסים שבין המבקשת לבין תום, במסגרתם מצאה לנכון המבקשת להעמיד לרשותו את דמי הפיקדון, אם בדרך של הלוואה ואם בדרך של מתנה או כל הסדר אחר, נותרים בינם לבין עצמם ואינם חלק משיקוליו של בית המשפט בהליך זה. המבקשת אינה רשאית לבקש שינוי הערבויות בשם תום, וככל שהיא מעוניינת לקבל חזרה את כספה, תתכבד לפנות בדרישה זו לתום עצמו. על תום חלה החובה להפקיד את הכספים לצורך שחרורו, ואין בית המשפט בוחן או מכריע בכל הנוגע למקורות גיוס הכספים.

16. יתר על כן, יוטעם ולו למעלה מהצורך, כי המבקשת מבקשת להחליף ערבות בנקאית בערבות שאינה דומה לה באופייה. בניגוד לערבות בנקאית, השקולה להפקדה כספית, וניתנת למימוש באופן מיידי בשעת הצורך, הרי שהמבקשת מציעה תחתיה רישום ערבות על נכס מקרקעין, הרשום על שם בעלה, כאשר רובצת עליו משכנתא בשיעור של כמחצית משווי. מימוש בטוחה שכזו כרוך לעתים בהליך מורכב וממושך, כשלמעשה אין לדעת בעת הזו מה יהיה שווי המימוש העתידי, לבטח בהליך של מימוש מהיר, בניכוי העלויות הכרוכות בכך.

17. אשוב לציין כי בקביעת גובה הערבויות הובאו בחשבון שיקולים רבים, ובכללם חומרת העבירות המיוחסות לתום, כשבעניין אין מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה, עילות המעצר ועצמתן, והעובדה ששוחרר למעצר בפיקוח אלקטרוני. שיקולים אלו עומדים בעינם, ועל פני הדברים, אין הצדקה לשינוי ההחלטה ובכלל זאת מערך הערבויות. ודומה כי לא בכדי נמנע תום מלהגיש את הבקשה מנימוקיה. עם זאת, יובהר כי אין בדברים אלה כדי להשליך או לרמז על אודות בקשה אחרת שהוגשה בשם תום, בגין טענות אחרות מצדו הנוגעות לכשלים בהסגרתו לישראל והשלכותיהם על חוקיות המעצר, והן תידונה ותוכרענה בהחלטה שתיתן במסגרת אותה בקשה.

18. על כן, ככל שהמבקשת עומדת על בקשתה לקבל כספה חזרה, תבוא על כך בדברים עם מקבל הכספים מידה, אך לבטח אין מקום להגשת בקשה זו מטעמה בהליך זה, מקום שתום - בצדק - לא מצא לנכון להגישה.

19. סוף דבר, מכל הטעמים שמנתי, **הבקשה נדחית.**

20. המזכירות תודיע לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, א' כסלו תשפ"א, 17 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

